

МУЗЕЇ ФІНЛЯНДІЇ НА УКРАЇНСЬКОМУ ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ

У статті аналізуються пропозиції українських туристичних фірм щодо відвідання музеїв Фінляндії. Музейний туризм розглянуто як окремий вид туризму, який має значний неререалізований потенціал.

Ключові слова: туризм, музеї, туристичний ринок, Фінляндія, Україна.

Музеї представляють місто, регіон, країну або вибраний об'єкт, знайомлять відвідувачів з історією, культурною та природною спадщиною. Тому найбільш репрезентативні з них стають об'єктами показу туристичного маршруту. Нині відвідування музеїв виділяється в окремий вид туризму – музейний туризм. Його специфіка полягає у використанні туристичного потенціалу музеїв та прилеглих територій. На відміну від оздоровчих або розважальних подорожей він має переважно культурно-пізнавальну мету – ознайомлення з стародавніми історичними пам'ятками та визначними місцями, пов'язаними з різними подіями.

Визначення музею як культурно-освітньої та науково-дослідницької установи, призначеної для вивчення, збереження та використання пам'яток природи, матеріальної та духовної культури, залучення громадян до національного надбання та світового історико-культурного спадку може доповнюватися відповідно до країни, де він розташований. Музеї кожної країни вирізняються своїми особливостями, а деякі стали давно світовими брендами, як от петербурзький Ермітаж або паризький Лувр. Музеї Фінляндії вирізняються експериментальністю та незвичністю експозиції, новими медійними технологіями та інноваціями, комфортабельністю та пристосованістю під різні категорії відвідувачів. Так, для інвалідів працюють спеціальні туалети, пандуси та ліфтами, для маленьких дітей існують сповивальні кімнати та видають спеціальні крісла на коліщатках. Для дітей будь-якого віку передбачені ігри та розвиваючі майстер-класи.

На сьогодні Європа є одним з найпопулярніших туристських напрямків на українському туристичному ринку. Тут наявні необхідні для розвитку туризму умови – у достатній кількості представлені природно-рекреаційні та історико-культурні ресурси. На українському ринку наявна велика кількість турпродуктів, пов'язаних з цим регіоном. Щодо напрямку Північної Європи і зокрема Фінляндії, то для туристичних маршрутів відвідання музеїв може стати окрасою усієї подорожі та додатковою цікавою атракцією, яка урізноманітнить перебування там туриста.

Існує чимало праць щодо загалом туризму, однак ніде спеціально не розглядалося питання потенційного використання музеїв Фінляндії в туризмі. Так як туристичний ринок розвивається дуже динамічно буде актуальним проаналізувати реальне використання на сучасному етапі в туризмі музеїв Фінляндії – в тому вигляді, як це сприймає споживач. Для вирішення даного завдання пошук турів був виконаний в Інтернеті через пошукову систему Google за запитом «тур у Фінляндію з Києва» та «автобусний тур у Фінляндію з Києва». Адже саме таким способом більшість зацікавлених осіб знаходить турпродукти для корпоративного відпочинку або з освітньою метою. У статті не розглядається стан проблеми в минулому або проекти, які не реалізуються на даний момент.

Дослідження показало, що сьогодні на туристичному ринку України представлено 11 турпродуктів, пов'язаних з відвідуванням Фінляндії, які пропонують 7 компаній: «Аккорд-тур», «Нордік Тревел», «TUI», «TurSALE», «Артекс94», «Sitis travel», «Фешен-тур».

Більшість турпродуктів являє собою екскурсійні тури, тривалістю від одного до декількох днів. Так, туристична компанія «Аккорд-Тур» пропонує різноманітні автобусні тури, які включають відвідання Гельсінкі, Куусамо та Рованіємі¹. Їхня програма туру «Страна Санта Клауса. Выезд из Киева» передбачає відвідання тільки двох фінських музеїв – «Науковий центр Еврика» та «Арктикум», із п'яти пропонованих програм чотири абсолютно ідентичні.

Фінсько-український туроператор «Нордік Тревел» пропонує тур за наступним маршрутом: Київ – Киттіла – Леві – Лайнію – Киттіла – Київ, де об'єктами показу є снігове село Лайнію,

катання на санях навколо гори Леві, відвідання села Санта Клауса. Їхні інші програми також передбачають рибалку, тур на криголамі, але не включають відвідання музеїв².

Компанія «TUI» пропонує тури у Фінляндію відразу через групу «гірські лижі», тому в основному пропонується три міста відпочинку – Луосто, Леві та Рованіємі. Музеї для відвідування не пропонуються, хоча на сайті компанії й відзначається значна кількість музеїв у Хельсінкі, серед них особливо пропонують до відвідання музей сучасного мистецтва Кіасма³.

Туристична компанія «TurSALE» закликає відвідати Фінляндію, якщо набридло відвідувати досить популярні курорти, які у всіх на слуху. Проте жодної пропозиції на сайті немає⁴.

Туристичний оператор «Артекс94» пропонує більш різноманітні програми: «Week-end: Гельсінкі», «Рибалка у Фінській затоці», «Гастрономічний тур в Гельсінкі», «групові екскурсії до Леві», «Індивідуальні сервіси в Гельсінкі та околицях», «Літня та підлідна рибалка у Фінській затоці та на озерах», «Морська рибалка з відвідуванням Гельсінкі», «Сага про вікінгів та Прибалтика»⁵. Так, програма туру «Сага про вікінгів та Прибалтика» за маршрутом: Київ – Мінськ – Рига – Таллінн – Гельсінкі – Турку – Стокгольм – Дроттнинггольм – Осло – фйорди, водоспади і льодовики Норвегії – Берген – Ставангер – Роскіле – Копенгаген – Датська Рив'єра – Карлскрона – Вільнюс – Тракай – Мінськ – Київ, пропонує туристам самостійно відвідати більш як 80 музеїв Гельсінкі, а у м. Турку звернути увагу на музей Сібеліуса, адже це єдиний музей в Фінляндії, присвячений музиці. У запропонованому 16 денному турі познайомитися з Фінляндією можна тільки один день⁶. Нажаль, музеї майже не використовуються при доволі різноманітних програмах.

Компанія «Sitis travel» пропонує новорічні, гірськолижні, а також ділові тури в Фінляндію. Новорічна програма «Казковий Рованіємі» передбачає відвідання музею Арктикум – краєзнавчий музей, що розповідає про північний побут, людей та звичаї регіону, історію та культуру місцевих жителів⁷. Програма «Вихідні в Гельсінкі» включає можливість вибору музеїв (із 4 днів, 2 відведено на відвідини музеїв), серед яких запропоновано: Атенеум музей; Міський музей; Музей фотографії; Кунсткамера; Музей сучасного мистецтва; Національний музей Фінляндії⁸.

Компанія «Фешен-тур» пропонує програму автобусного туру за маршрутом Київ – Рига – Стокгольм – Гельсінкі – Стокгольм – Упсала – Таллінн – Київ, де пропонується для відвідання у Гельсінкі двох музеїв: Атенеум та сучасного мистецтва Кіасма⁹. Інші тури в напрямку Фінляндії, також побудовані з відвідуванням Гельсінкі та містять лише певні рекомендації щодо відвідання музеїв.

Таким чином, можна зробити висновок, що самі фінські музеї на туристичному ринку України фактично не включені як самостійні турпродукти, що пов'язано з малою інформативністю про об'єкти та їхнє використання в музейному туризмі. У тури по Фінляндії, як правило, включається відвідування курортів і природних об'єктів, але, нажаль, тільки інколи пам'ятників архітектури або музеїв. Потенціал фінських музеїв на туристичному ринку України не розкритий. Хоча Фінляндія відома зимовими видами відпочинку, розширити асортимент програм до неї доцільно було б за рахунок відвідання музеїв та замків.

Існує чимало сайтів, що пропонують та виділяють окремі привабливі риси фінських музеїв, зокрема відмічена їхня компактність. Так, непоганим було б включення до програм турів відвідування замків, де розташовуються музеї. Подібне рішення надає змогу поєднати музейний та замковий туризм, що стане виграшним, привабливим для туристів різних категорій. Зокрема, привабливим є музей замку Хяме або Тавастгус (його друга назва). Це унікальний культурно-історичний комплекс, що складається із фортеці, закладеної наприкінці XIII – на початку XIV ст. під час одного з хрестових походів шведів. У його музеї відновлена середньовічна атмосфера, і кожен відвідувач може пройтися по замку самостійно або з гідом. Недалеко від нього розташовано Військово-історичний музей Militaria, який об'єднує відразу три музеї – Музей артилерії, Музей інженерних військ і Музей військової зв'язку. Музей Militaria розповідає про розвиток фінської армії, починаючи з доби середньовіччя і по сьогоднішній день¹⁰.

Крім того, здешевити тур та збільшити його привабливість для туристів допоможе те, що раз на місяць багато фінських музеїв влаштовують півдня безкоштовного відвідування. Тим самим, можна включити фінські музеї не як факультативні, а як постійні об'єкти екскурсії. Серед найпривабливіших та найнезвичайніших фінських музеїв названо: музей шпигунства, музей Леніна та Арктикум, а Гельсінкі рекомендують до відвідання історичні музеї: Маннергейма, Сеурасаарі, Кіасма, Національний музей Фінляндії¹¹.

Більшість турів до Фінляндії, запропонованих українськими туроператорами, пов'язані з курортним відпочинком взимку, а відвідування музеїв залишається факультативним – на туристичному ринку України є лише 6 пропозицій. Основними екскурсійними об'єктами турів з від-

віданням фінських музеїв є Арктикум, Атенеум та музей сучасного мистецтва Кіасма, розташовані в Рованіємі та Гельсінкі. Причому музей Арктикум включений в програму двох турів, а музей Атенеум – чотирьох.

Можна констатувати, що музейний туризм досить популярний у сфері туризму, але окремо він не представлений на українському туристичному ринку. Сьогодні на туристичному ринку України в значній кількості представлені одноденні екскурсійні тематичні тури. Їх програми, як правило, включають відвідування Гельсінкі, причому більшістю туроператорів в якості екскурсійних об'єктів музеї майже не використовуються.

Сьогодні є чимало сайтів про фінські музеї, які, з точки зору споживача, є привабливими, недорогими та компактно розташованими для відвідування їх туристами. Фінляндія – це не тільки країна з найчистішим повітрям і унікальними пейзажами, яку називають країною тисячі озер і лісів. Вона не лише славиться сауною та Санта Клаусом. У Фінляндії розташовуються унікальні музеї. Маршрути музейного туризму Фінляндією можуть бути різноманітними та продаватися як приватні так і сімейні тури.

На сьогодні потенціал музеїв Фінляндії на українському туристичному ринку використовується неповною мірою. При цьому більшість наявних турпродуктів погано продумана, дороговартісна та одноманітна. Виходом з такої ситуації може стати створення програм турів із залученням музеїв, не тільки як факультативного об'єкту показу. Замість одноманітних турпродуктів, доцільно створити кілька з відвідуванням музеїв, особливо для сімейних туристів з дітьми, адже фінські музеї відрізняються інтерактивністю, а отже будуть цікавими для цієї категорії туристів. Сезонні пропозиції не включають відвідань музеїв в зимовий період.

---

¹ Путешествие к Санта Клаусу – Аккорд-тур Львов. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.akkord-tour.com.ua/avtobusnyoe_puteshestviye_k_santa_klausu

² Тури в Фінляндію. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nordictravel.ua/strani/turi-v-finlyandiju/>

³ Финляндия. Холодный край и горячие сердца. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tui.ua/tours/europe/finland/>

⁴ Тури до Фінляндії з України від компанії TurSALE. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tursale.com.ua/tury-v-finlyandiyu/>

⁵ Тури в Фінляндію. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://artex.com.ua/finlyandiya/tury:13-1153-2/>

⁶ Saga о викингах + Прибалтика – Програма. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://artex.com.ua/saga-o-vikingax---pribaltika/programma:19-7636-3/>

⁷ Тур в Финляндию «Сказочный Рованиеми». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sitistravel.com/finland/tours/rovanievi-new>

⁸ Туры в Финляндию. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sitistravel.com/finland#>

⁹ Автобусный тур с круизом по Балтийскому морю. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fashion-tours.com.ua/tur-v-shetsiyu-i-finlyandiyu/>

¹⁰ Самые красивые и популярные музеи Финляндии. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gotavastia.fi/ru/muzei-finlyandii>

¹¹ Ямковая Л. Музеи Финляндии. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://e-finland.ru/rest/all-year/muzei-finlyandii.html>

В статье анализируются предложения украинских туристических фирм о посещении музеев Финляндии. Музейный туризм рассмотрен как отдельный вид туризма, который имеет значительный нереализованный потенциал.

Ключевые слова: туризм, музеи, туристический рынок, Финляндия, Украина.

The article analyzes the offers of Ukrainian travel agencies for visiting museums in Finland. Museum tourism is considered as a separate type of tourism, which has a significant unrealized potential.

Keywords: tourism, museums, tourism market, Finland, Ukraine.